

Naše společná přítomnost
České Budějovice
30.3.2017

Klimaticko-energetická politika a legislativa

Pavel Zámyslický
Odbor energetiky a ochrany klimatu
pavel.zamyslicky@mzp.cz

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

Aktuální a připravované návrhy

V rámci implementace klimaticko-energetického rámce 2030

- Revize EU ETS
- Legislativa non-ETS, LULUCF
- Zimní energetický balíček
- Ratifikace a následná implementace Pařížské dohody
- Vliv tzv. brexitu, výsledků presidentských voleb v USA, aj. vnějších vlivů

Mezinárodní úroveň

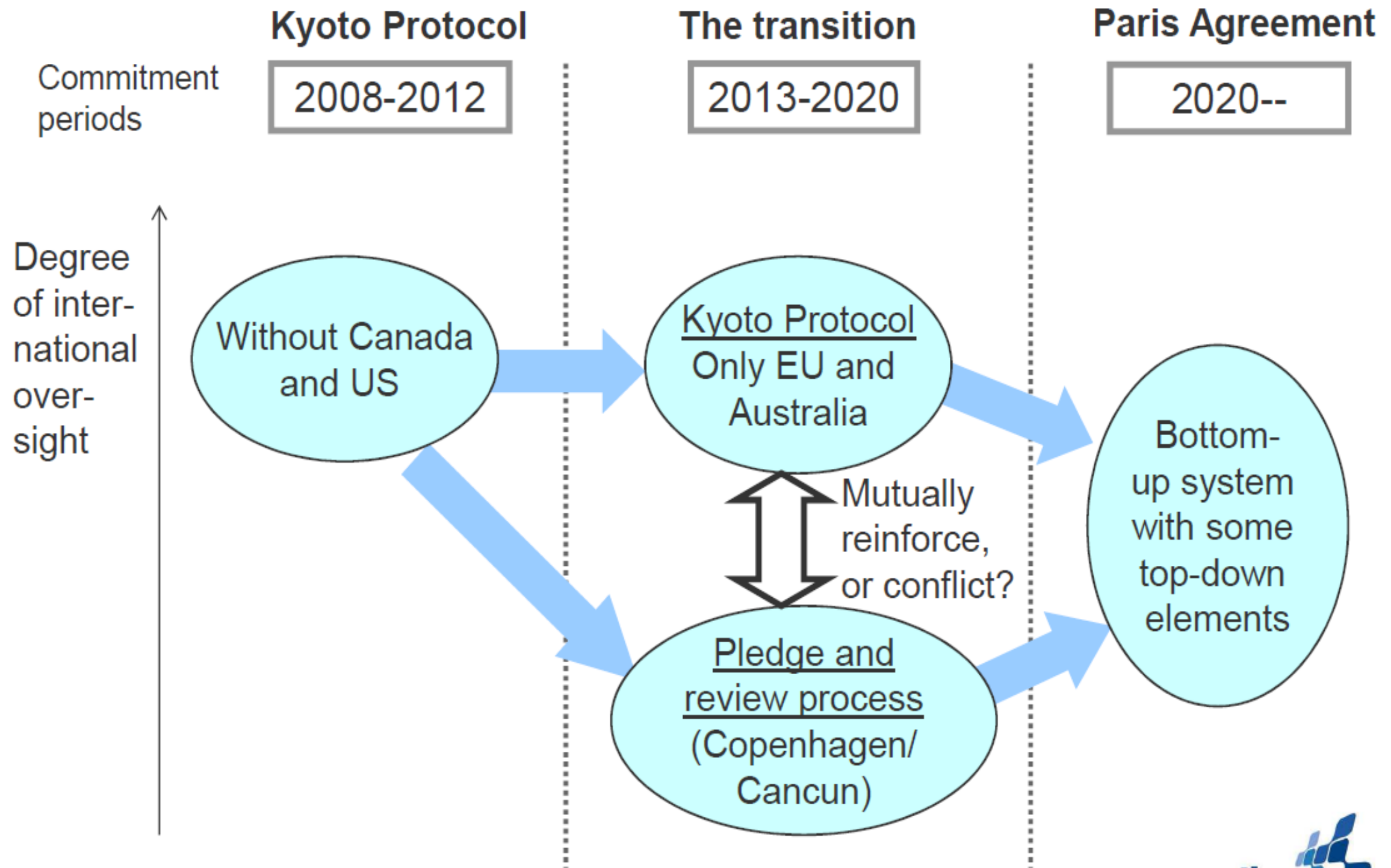
Pařížská dohoda

<https://unfccc.int/resource/docs/2015/cop21/eng/l09r01.pdf>

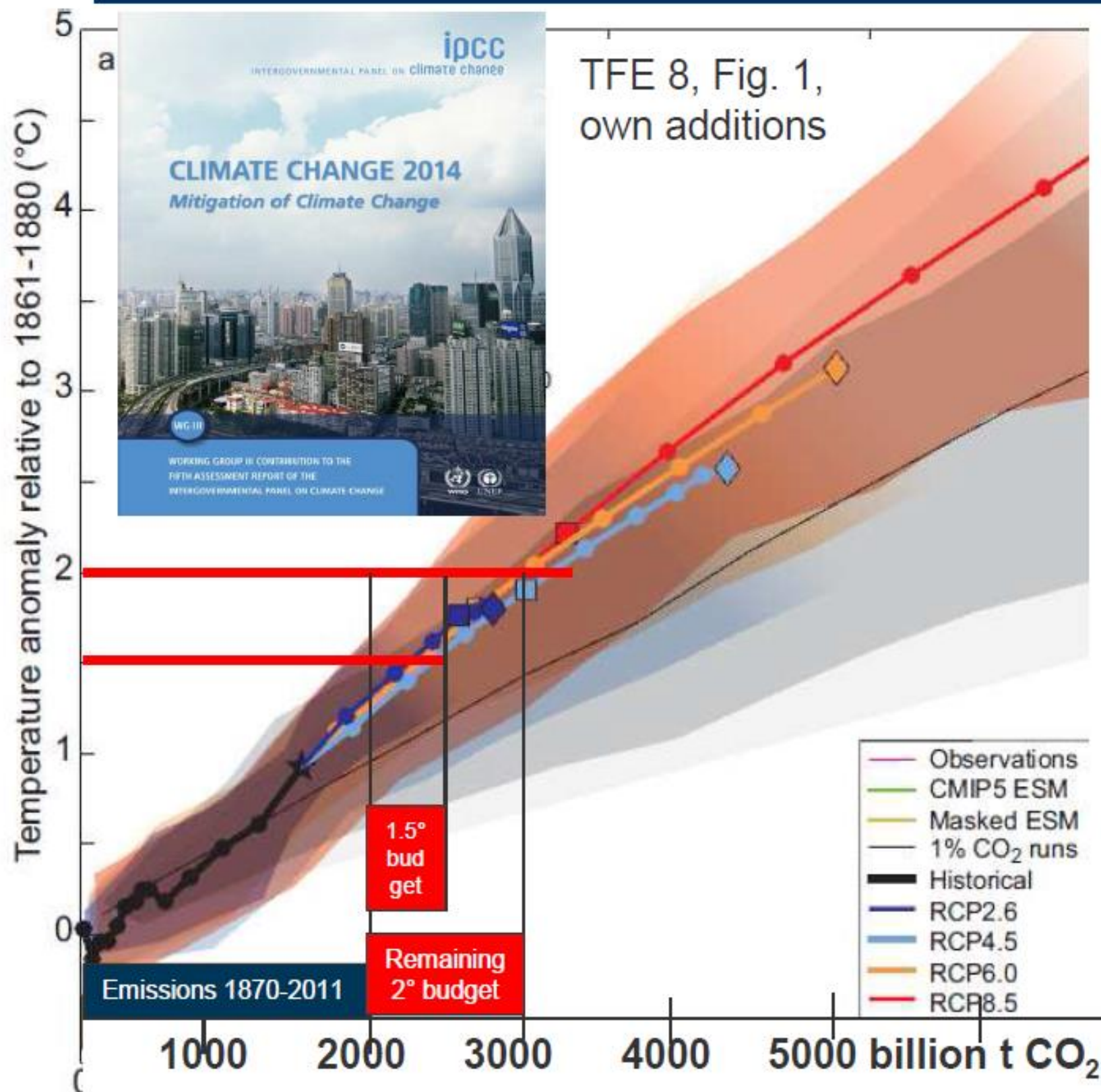
- Schválená všemi (téměř 200) smluvními stranami, včetně největších světových producentů emisí skleníkových plynů jako jsou Čína, USA, Rusko či Indie – historický úspěch v rámci mezinárodních vyjednávání v OSN
- Právně závazná dohoda zahrnující všechny strany
- Dlouhodobý cíl udržení nárůstu průměrné globální teploty pod hranicí alespoň 2°C v porovnání s obdobím před průmyslovou revolucí a vyvinutí úsilí o udržení oteplení do hranice 1,5 °C
- Cíl uhlíkové neutrality v souladu s IPCC v druhé polovině století
- 5-leté cykly pro přezkum závazků a navyšování ambice
- Transparentnost a přehledné započítávání emisí
- Posílení významu dlouhodobého plánování a podpora pro rozvojové státy

From a top-down to a bottom-up regime

The mitigation challenge of the 1.5°-2° target

- Remaining emissions budget to reach
 - 2°C target is 1000-1200 billion t CO₂
 - 1.5°C target is 500-600 billion t CO₂
- Current annual global emissions are ~ 50 billion t
- Only 20-25 years left at current rate for 2°C, a decade for 1.5°C!
- Massive challenge for decarbonization

Další důležité aspekty Pařížské dohody

- Strany by měly zformulovat své dlouhodobé (2050) nízkoemisní a adaptační strategie do 2020 – týká se ČR i EU
- Ustanoven globální cíl pro adaptaci – snížit zranitelnost a posílit odolnost a spolupráci všech zemí – sdílení zkušeností a pomoc nejchudším zemím světa
- Explicitní zmínka o ustanovení schématu emisního obchodování s cílem dosažení nákladově efektivního snižování emisí
- Ustanoven výbor pro dodržování závazků dohody
- Vstup v platnost – minimálně **55** stran s alespoň **55%** podílem na globálních emisí skleníkových plynů – aktuální stav: <http://unfccc.int/2860.php>
- 22/04/16 – v NY podpis dohody představiteli **180** států (za ČR ministr ŽP)
- Proces ratifikace – nyní již **141** států (**85 %** emisí) vč. USA, Číny a EU – **vstup v platnost 4/11/2016, první CMA v listopadu 2016 COP22**
- Pravidla pro implementaci PD – pracovní program 2017 a 2018

World Energy Outlook 2016

- The report notes that the Paris Agreement is “at its heart an agreement about energy.” Changes in the energy sector are ongoing, it says, and growth in energy-related CO₂ emissions stalled in 2015.
- In general, countries are on track to meet their climate pledges, but while this will slow the rise in energy-related carbon emissions, it will not be sufficient to limit global warming to less than 2°C, it says.
- Renewables, the report says, are the focus of many Paris pledges. By 2040 most renewable energy will be competitive without subsidies, and costs are projected to fall further. Average solar PV costs will fall by 40-70% by 2040 and onshore wind costs will fall by a further 10-25%.
- The World Energy Outlook also foresees a rise in the worldwide stock of electric cars from 1.3 million in 2015 – already nearly double 2014 levels – to 30 million by 2025, and more than 150 million in 2040.

Implementation of EU's Paris commitment: at least 40% emissions reduction by 2030 (compared to 1990)

Emissions Trading System (ETS)

Power sector

Industry

-43% by 2030
(compared to 2005)

Ministerstvo životního prostředí

Effort Sharing Decision (ESD)

Buildings

Road Transport

Agriculture

Non-CO2 emissions
(cows!)

-30% by 2030
(compared to 2005)

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

Land use and
forestry
(LULUCF)

No "back-sliding"
(compared to 2005)

www.mzp.cz

Úroveň EU

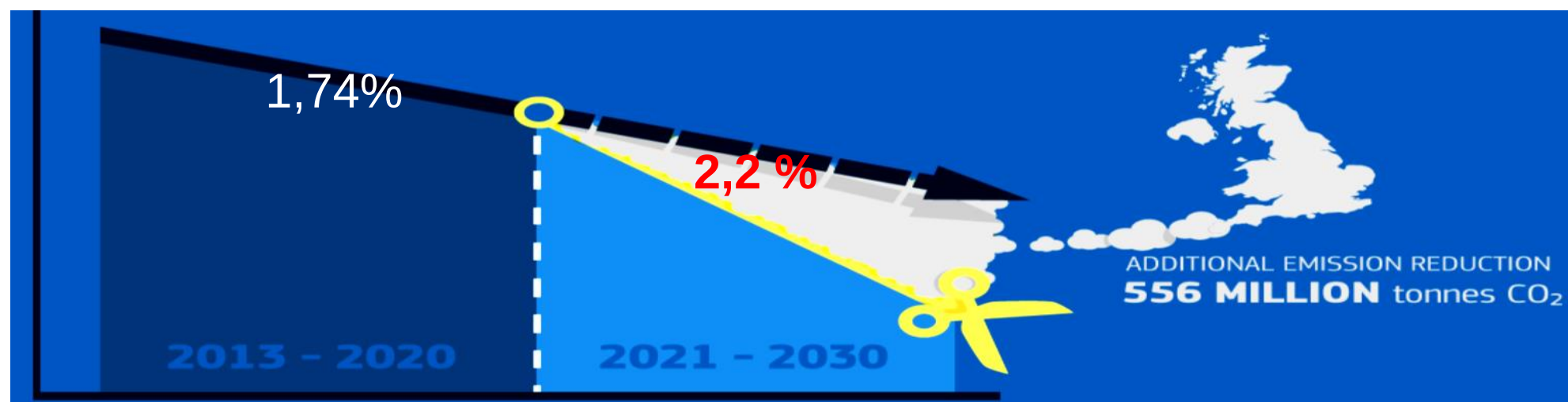

Revize EU ETS

Revize EU ETS

- Návrh EK z 15/7/15 založen na závěrech ER (říjen 2014)
- RP ČR – 31. srpen 2015, diskuse MŽP s průmyslem a energetiky
- zatím 2 jednání Rady ENVI, pravidelné diskuse na WP Environment
- EP (ENVI, ITRE) – již zprávy zpravodajů, stovky pozm. návrhů
- EP – stanoviska výborů (říjen ITRE a prosinec ENVI) – plénum (15/2/17)
- SK PRES – pokrok, ale ne General approach (19/12) – GA, Finální dohoda MT PRES – 28/2/2017
- 2030: EU ETS emissions at least 43 % lower than in 2005

Návrh EK – klíčové body revize

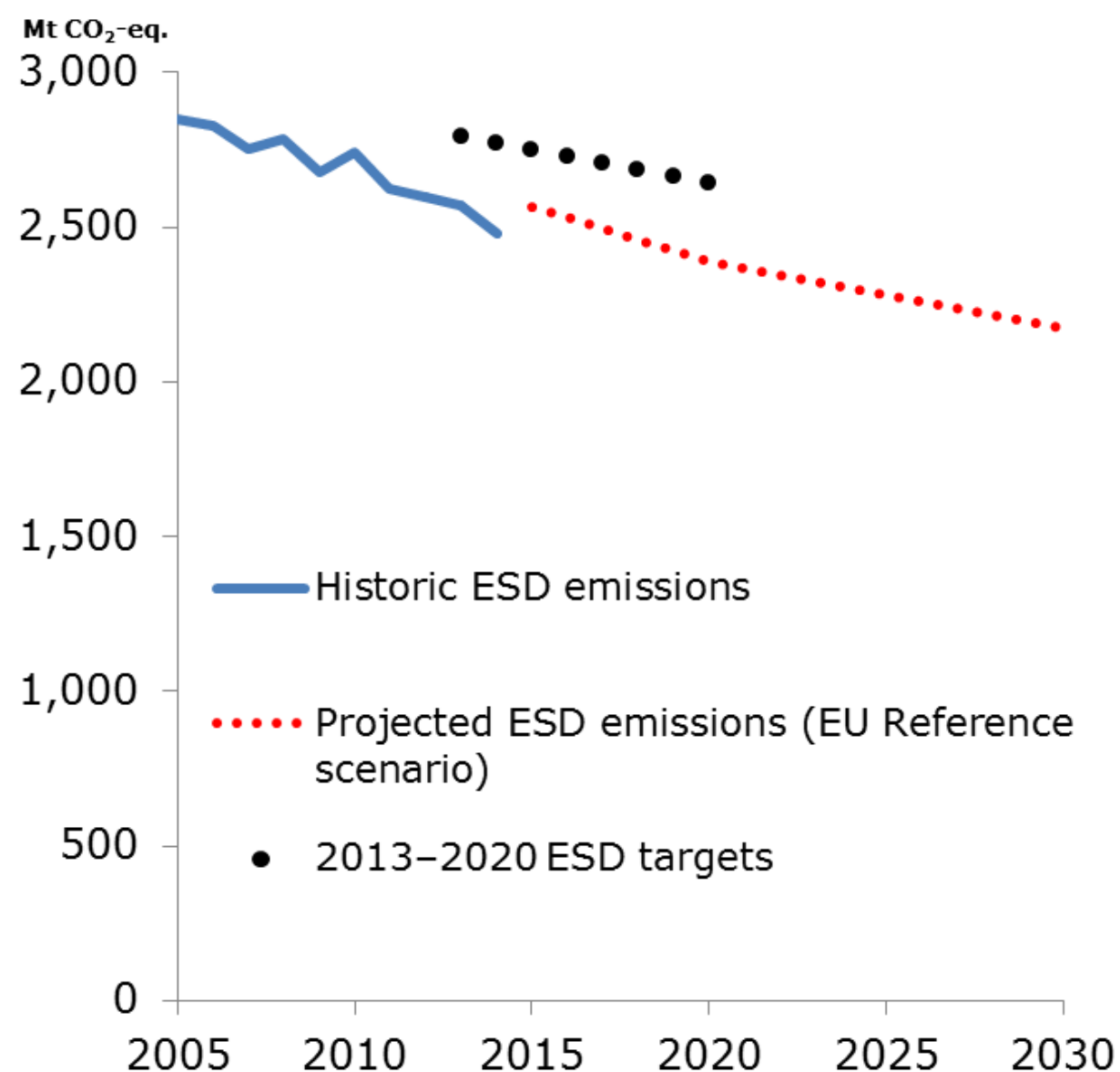
- Aukční vs. bezplatný podíl povolenek (57 vs. 43 %/více jak 6 mld. EUA)
- Benchmarky: „flat rate“ 0,5%, 1%, 1,5%
- Únik uhlíku - eliminace rizika uplatnění CSCF, rozdělení sektorů...
- Změna alokace (na základě změny produkce - prahy)
- Kompenzace nepřímých nákladů (ČS by měly „should“ zavést schémata)
- Bezplatná alokace na elektřinu (40 % aukčních povolenek, bidding proces)
- Modernizační fond (cca 310 mil. povolenek, modernizace energetických systémů a zvyšování energetické účinnosti v 10 ČS, investment board a management committee)
- Inovační fond (450 mil. povolenek, demonstrace CCS, OZE, inovace v prům.)
- Posílení „ceny uhlíku“ v EU ETS (prostřednictvím nastavení MSR, zvýšení korekčního faktoru, zohlednění overlaps - ?)

Effort Sharing Regulation (letní balíček EK z 20.7.2016)

Snižování emisí non-ETS

Sektory domácností,
dopravy, zemědělství, služeb,
průmyslu a odpadů

Ve 2015 snížení ESD emisí o
9% oproti 2005 (ČR cíl 2020
+ 9%)

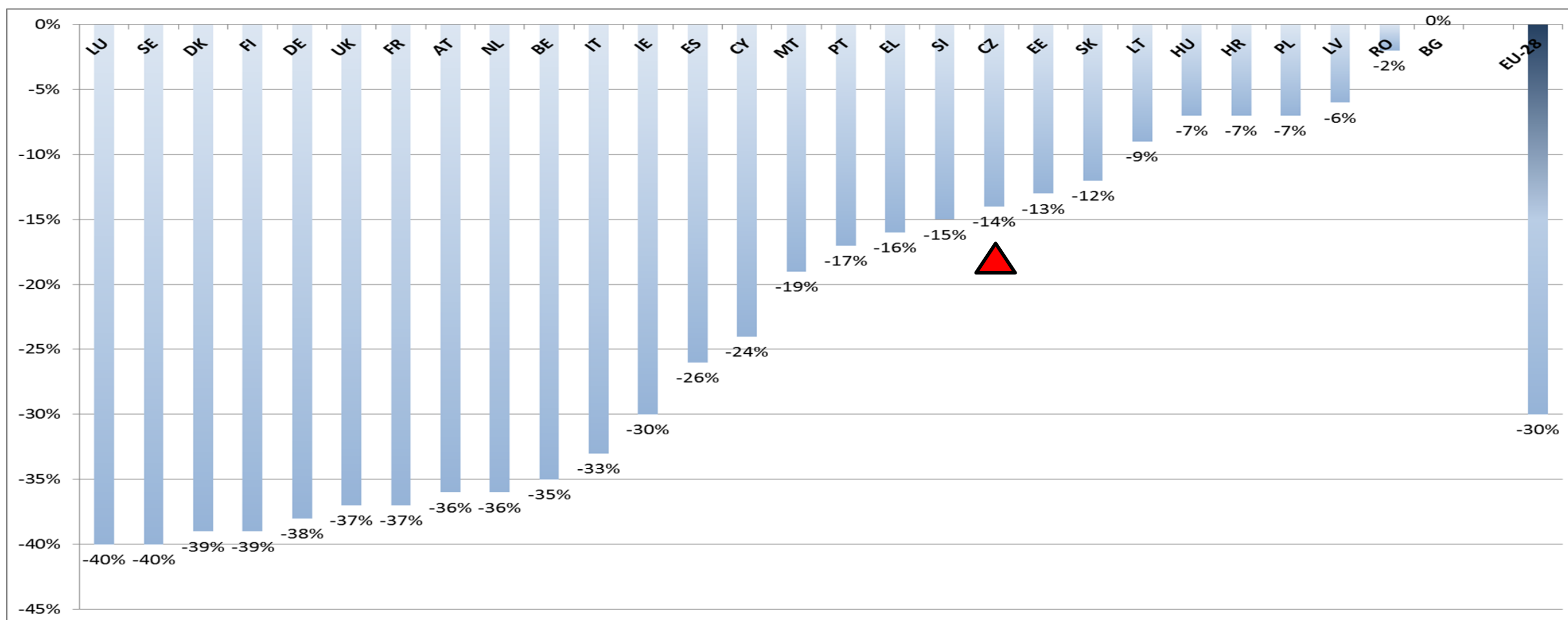
Nové EU Reference scenario
2016 předpokládá snížení o
16 % do 2020 a o 24 % do
2030 se stávajícíma PaMs

Je tedy třeba dodatečného
úsilí pro dosažení cíle EU do
2030

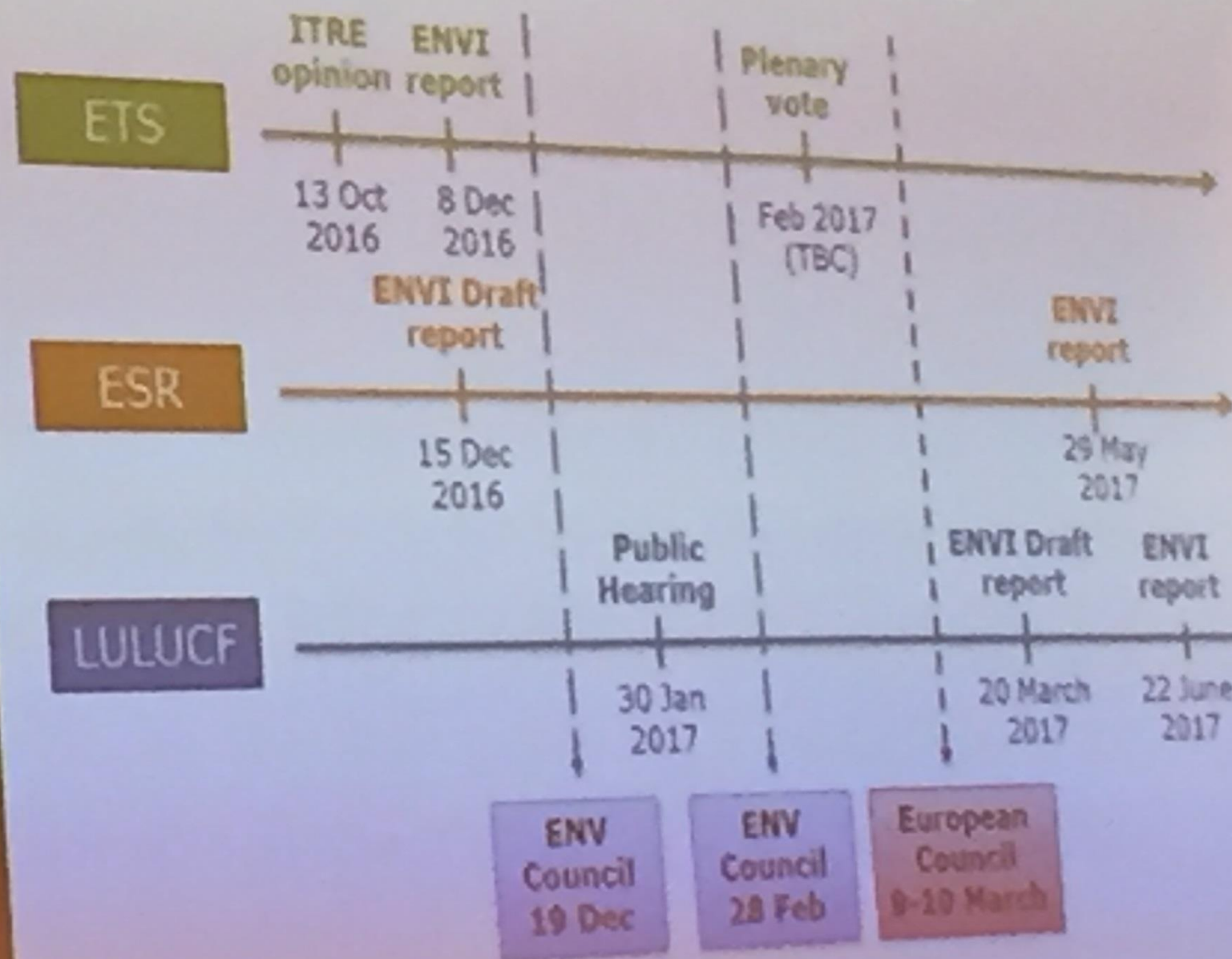

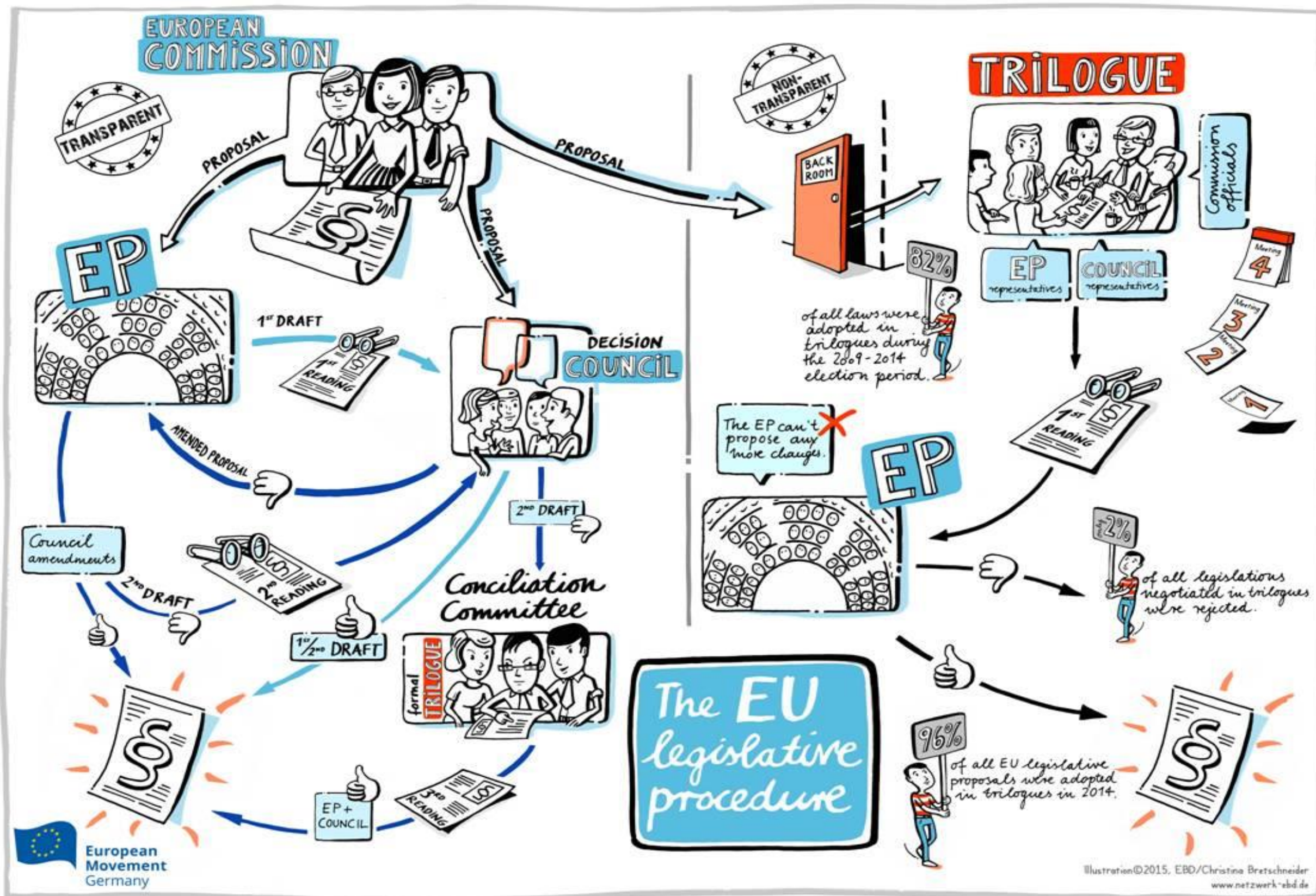
Principy nastavení cílů 2030

- Úroveň cílů pro ČS od 0 do -40% redukce (LU, SE vs. BG) oproti 2005, Cíl ČR navržen na úrovni -14 %
- Hlavní kritérium pro rozdělení cílů mezi ČS **2013 GDP per capita**
- Pro **11 "higher income" ČS**, dodatečné kritérium **cost efficiency**

Timing and Process

Energetická unie

Zimní energetický balíček (30.11.2016)

<https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-proposes-new-rules-consumer-centred-clean-energy-transition>

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

EU INDC a klimaticko-energetický balíček/rámec

2020

20%
Snížení emisí
skleníkových
plynů

20%
Obnovitelné
zdroje energie

20%
energetické
úspory

2030

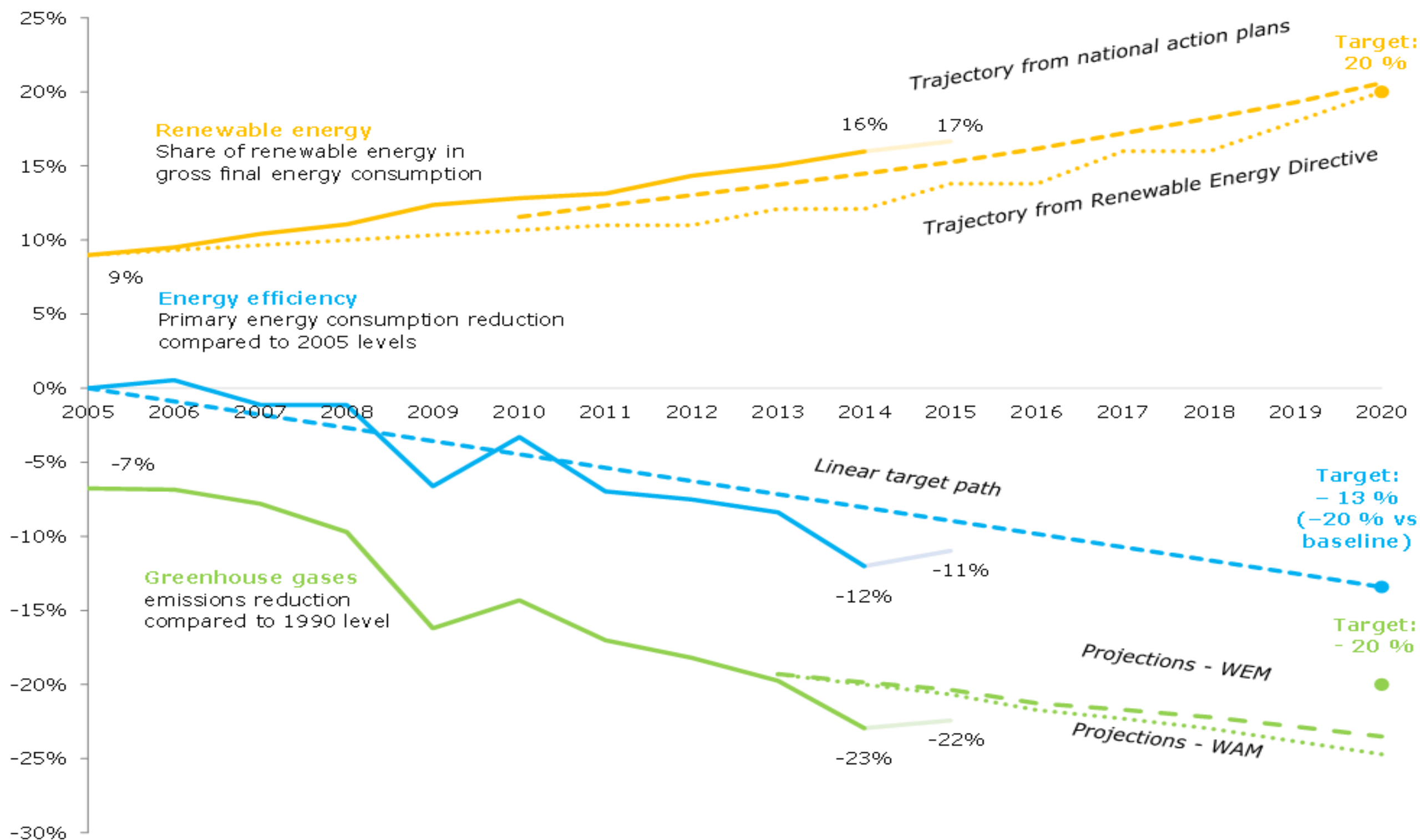
40%
Snížení emisí
skleníkových
plynů

≥27%
Obnovitelné
zdroje energie

≥27/30%
Energetická
účinnost

Plnění cílů KEB 2020

„Zimní balíček“

- ➔ Renewable Energy Directive (RED II)
- ➔ Energy Efficiency Directive (EED II)
- ➔ Energy Performance Buildings Directive (EPBD)
- ➔ Energy Union Governance
- ➔ Regulation on the Electricity Market
- ➔ Directive on common rules for the internal market in electricity
- ➔ Regulation on risk-preparedness in the electricity sector
- ➔ Communication on Accelerating Clean Energy Innovation
- ➔ Final Report of the Sector Inquiry on Capacity Mechanisms
- ➔ Report on Energy Prices and Costs in Europe
- ➔ [...]

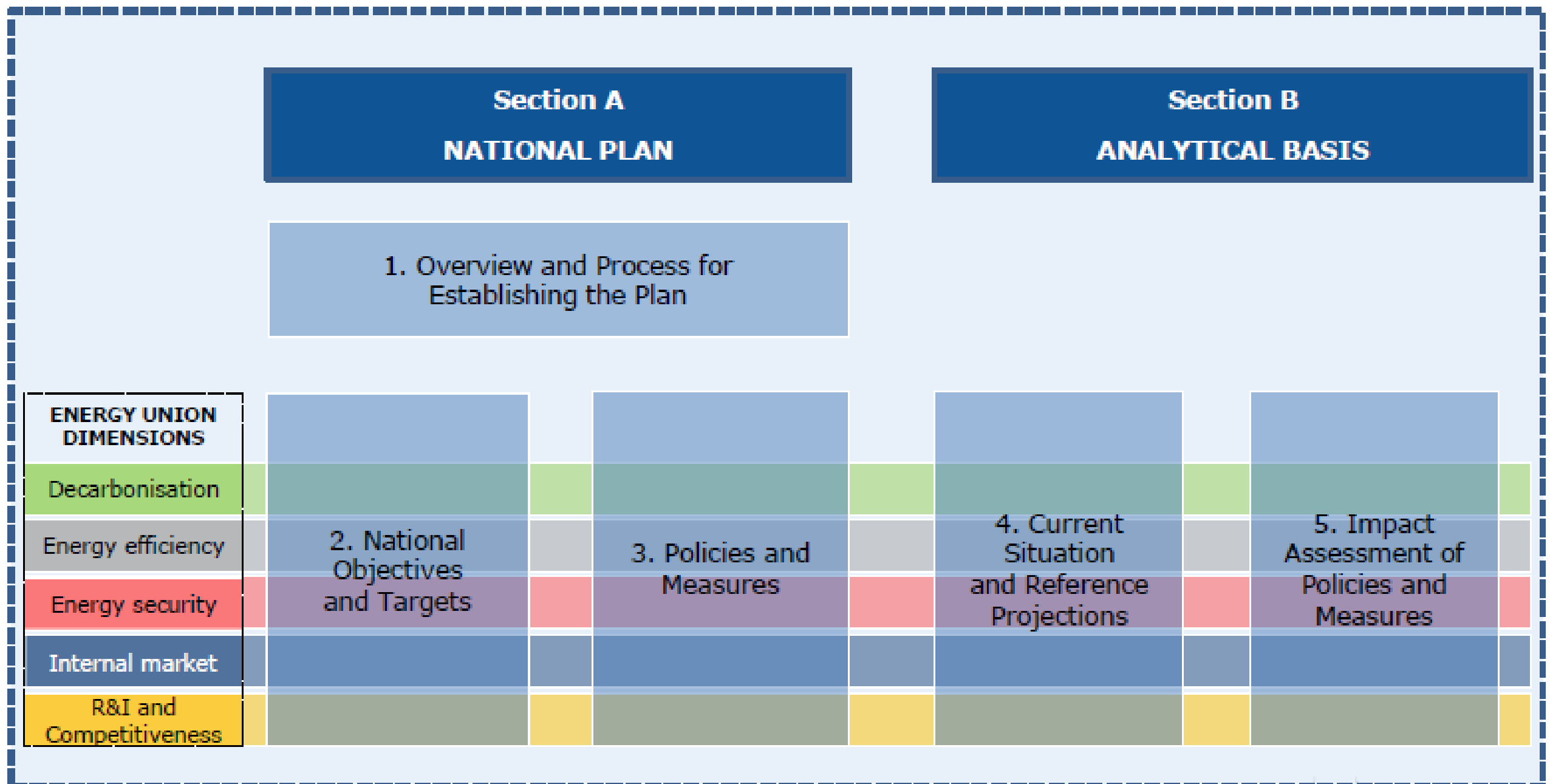
Návrh EK – klíčové body Governance

- Národní plány by měly pokrývat období mezi roky 2021-2030/40
- i) manažerské shrnutí; přehled procesu přípravy, popis konzultací a zapojení jednotlivých subjektů a popis regionální spolupráce; ii) popis národních priorit a cílů v každé z pěti dimenzí energetické unie; iii) popis politik a opatření k dosažení vytyčených priorit a cílů; iv) popis stávající situace v každé z pěti dimenzí a projekce s ohledem na plánované politiky a stávající politiky; v) analýzu dopadů plánovaných politik k dosažení stanovených cílů; iv) přílohu obsahující údaje uvedené v příloze k tomuto nařízení.
- ČS by měly formulovat cíle v následujících oblastech, které odpovídají základním pěti dimenzím Energetické unie: i) dekarbonizace; ii) energetická účinnost; iii) energetická bezpečnost; iv) vnitřní trh s elektřinou a v) věda, inovace a konkurenceschopnost.
- ČS zajistí konzultaci návrhů NP na domácí i regionální úrovni
- EK bude analyzovat národní plány a jejich aktualizace, a to zejména s ohledem na i) dostatečnost cílů a příspěvků k dosažení kolektivních cílů v oblasti Energetické unie, pro období prvních deseti let se jedná zejména o klimaticko-energetické cíle to roku 2030

System řízení EnU - Governance

STRUCTURE OF INTEGRATED NATIONAL ENERGY AND CLIMATE PLANS

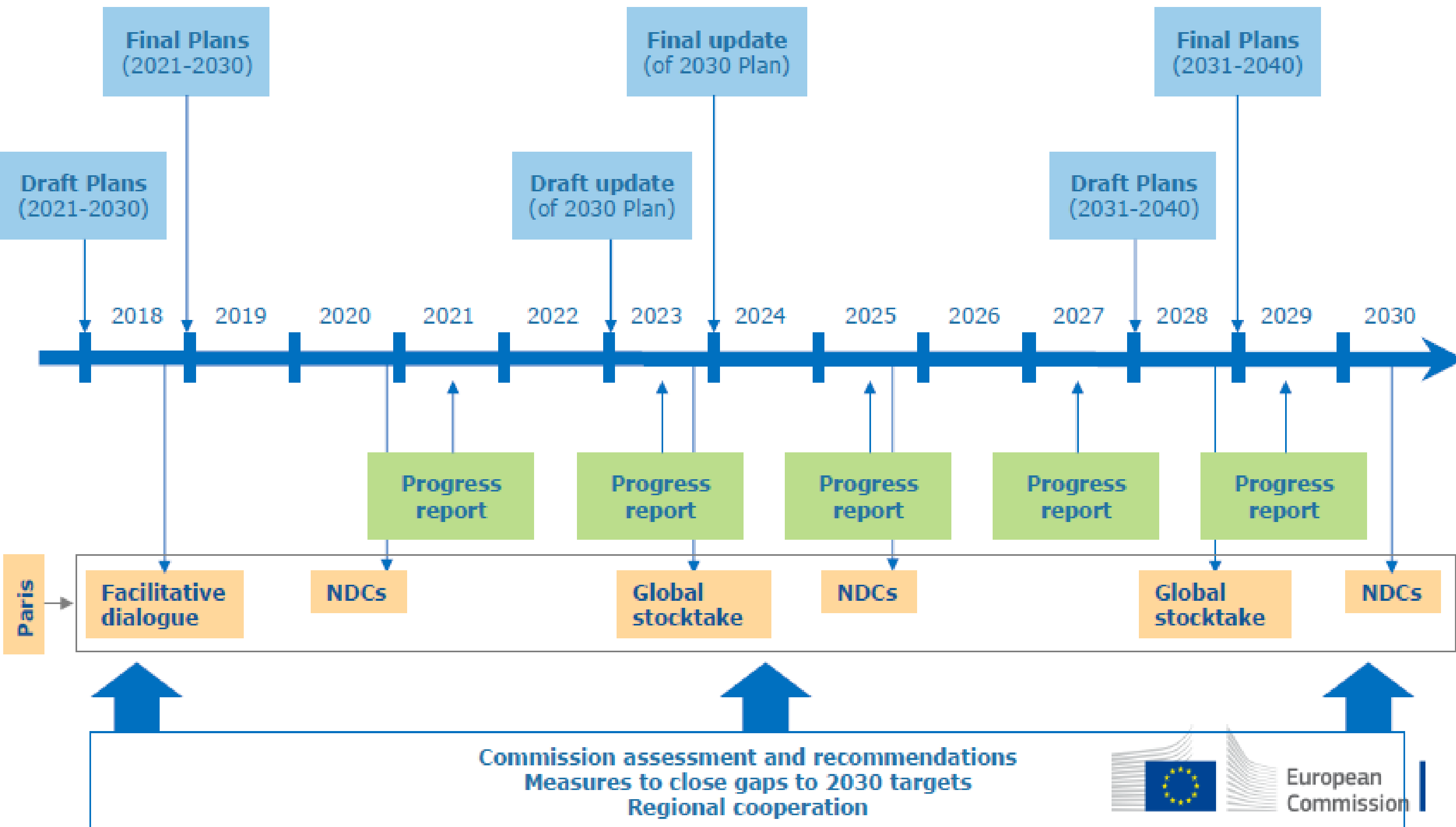

Návrh EK – klíčové body Governance

- ČS podávají zprávy o pokroku plnění svých NP (poprvé k 1.3.2021 a pak každé další 2 roky).
- V případě neplnění průběžného cíle pro podíl energie z obnovitelných zdrojů energie (dále jen „OZE“) v roce 2023 mají ČS zajistit již v roce 2024 pokrytí vzniklého rozdílu dodatečnými opatřeními, které mj. zahrnují příspěvek do fondu spravovaného EK, kde EK naznačuje, že by mohlo jít o výnosy z aukcí emisních povolenek daného ČS. Uvedený fond má zajistit aukce na projekty OZE s tím, že podrobnější pravidla jeho fungování mají být zřejmá až z prováděcího předpisu, který EK vydá.
- Povinnost členský států připravit a předložit strategie nízkouhlíkového rozvoje (do 1.1.2020) s výhledem na 50 let.
- Integruje stávající reporting podle nařízení (EU) 525/2013 k emisním projekcím, politikám a opatřením, národním emisním inventurám aj.
- Některé nové reportingové povinnosti – posuzování makro dopadů PaMs, jejich vliv navzájem, vč. přeshraničních vlivů, national objective to phase out energy subsidies, integrated reporting on RaD

TIMELINE

Návrh EK – klíčové body RED II

- Návrh upravuje společný závazný cíl Společenství EU podílu energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie do roku 2030 z 20 % na minimálně 27 %. Příspěvky jednotlivých členských států k tomuto společnému cíli musí být stanoveny a oznámeny EK jako součást jejich Integrovaných národních energeticko-klimatických plánů.
- Od 1. ledna 2021 dále nesmí být podíl energie z obnovitelných zdrojů na celkové hrubé spotřebě energie každého členského státu nižší než je hodnota uvedená v příloze směrnice RED II.
- Členské státy by měly v případě aktualizace národního plánu zachovat, nebo zvýšit ambice u dříve cílů identifikovaných v předchozím odevzdaném národním plánu (tzv. „no back-sliding“) – otázka linearity - ?
- K dosažení kolektivního cíle EU mohou členské státy využít režimů podpory na základě pravidel státní podpory. Pro tyto případy musí členské státy EU zajistit, že podpora pro minimálně 10 % kapacit v každém roce v období mezi roky 2021 a 2025 a minimálně 15 % kapacit v každém roce v období mezi roky 2026 a 2030 bude rezervována pro instalace umístěné v jiných členských státech EU.
- Podle návrhu musí být demonstračním projektům a instalacím s elektrickým výkonem menším než je 50 kW umožněno připojení do sítě poté, co pouze podají oznámení provozovateli distribučních sítí.

Návrh EK – klíčové body RED II

- *Výrobci z OZE, kteří vyrábějí elektřinu pro vlastní spotřebu, budou mít právo dodávat na základě tržní ceny nadvýrobu do elektrické sítě nepřesahující 10 MWh/rok u domácností a 500 MWh/rok u právnických osob.*
- *Z důvodu urychlení procesu zapojení obnovitelné energie do sektoru vytápění a chlazení návrh požaduje, aby každý členský stát usiloval o zvýšení podílu obnovitelné energie dodávané pro vytápění a chlazení každý rok o 1 procentní bod, který je vyjádřen ve smyslu národního podílu konečné spotřeby energie.*
- *Návrh zavádí povinnost pro členské státy, aby dodavatelé dálkového tepla a chladu poskytovali koncovým spotřebitelům informace o energetické účinnosti a podílu obnovitelné energie v jejich systémech, které musejí být v souladu s normami uvedenými ve směrnici 2010/31/EU.*
- *Minimální podíl biopaliv (v dopravě) musí být v roce 2021 alespoň 1,5% a do roku 2030 se má zvýšit na alespoň 6,8%. Týká se pokročilých biopaliv, resp. těch, která splní podmínku minimálně 70% úspory emisí skleníkových plynů*

Návrh EK – klíčové body EED

- Komise na základě výše uvedeného v návrhu revize směrnice navrhuje závazný cíl energetické účinnosti EU pro rok 2030 ve výši 30 %.
- Klíčovým rámcem EU pro naplňování cíle energetické účinnosti do roku 2020 je povinné zvyšování energetické účinnosti, podle kterého má docházet ke zvyšování energetické účinnosti každoročně o 1,5 %.
- Ve vazbě na cíl energetické účinnosti EU do roku 2030 si ČS stanoví své orientační vnitrostátní příspěvky. Tyto orientační příspěvky mají být oznámeny v integrovaných národních plánech. Při stanovování svých příspěvků musí vzít ČS v potaz, že v roce 2030 nesmí být v Unii spotřeba primární energie vyšší než 1 321 Mtoe a konečná spotřeba energie vyšší než 987 Mtoe.
- Návrh nařízení uvádí, že členské státy zajistí, aby spotřeba energie Evropské unie nebyla vyšší než explicitně **stanové hodnoty vyjádření v primárních energetických zdrojích a konečné energetické spotřebě pro roky 2020 a 2030. ČR v současnosti dle Směrnice 2012/27/EU (25,3 resp. 39,6 Mtoe).**

Příprava pozice ČR – další postup

- *Vypracována a schválena předběžná rámcová pozice k celému zimnímu balíčku (leden).*
- *Diskuse na Radě ministrů pro energetiku dne 27. 2.*
- *(VVEU) schváleny rámcové pozice ČR*
- *Další projednávání v Radě a EP*
- *Finální schválení nové legislativy na úrovni EU– 2018?*

Úroveň ČR

Všechny klíčové strategie schváleny

- Strategií přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (Adaptační strategie) – 10/15
- Národní akční plán adaptace na změnu klimatu – 1/17
- Politika ochrany klimatu České Republiky – 3/17
- [http://www.mzp.cz/cz/zmena klimatu](http://www.mzp.cz/cz/zmena_klimatu)

Prostor pro vaše dotazy...

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

